

10 juni 2011

MTCC, Conversie en Inheemse Volken

Notitie

van

Greenpeace Nederland

Stichting Nederlands Centrum voor Inheemse Volken

ICCO

Vereniging Milieudefensie

Wereld Natuur Fonds

I. INLEIDENDE SAMENVATTING

1. De afspraken die Staatssecretaris Atsma begin februari 2011 met MTCC heeft gemaakt gaven de samenwerkende organisaties aanleiding om de kwesties die de Staatssecretaris met die “afspraken” geregeld zou hebben nog eens op een rij te zetten. Tegen die achtergrond zijn vervolgens de gemaakte “afspraken” nog eens tegen het licht gehouden.
2. In dit kader is het materiaal dat MTCC gedurende de afgelopen jaren heeft verstrekt nog eens grondig geïnterpreteerd. De conclusies op het onderdeel conversie vallen bepaald niet mee. En dat is vriendelijk gezegd. Er blijkt veel minder bosareaal te zijn dan MTCC steeds heeft vermeld en er blijkt ook in de periode 2002-2010 veel meer bos te zijn geconverteerd. Dit allemaal onder het oog van MTCC.
3. Een nadere analyse van de door de Staatssecretaris gemaakte “afspraken” leidt tot een minstens zo verontrustend beeld. De Staatssecretaris suggereert dat conversie tot intrekking van het certificaat leidt, maar met de “afspraken” blijkt hij tot driemaal toe een “generaal pardon” te verlenen voor uitgevoerde en nog uit te voeren conversie en heeft daarmee geconverteerd gebied, onder (beter: ondanks) bestaande certificaten, “gewit”. Bovendien is de vertaling van de gemaakte “afspraken” in nieuwe MTCC-richtlijn zodanig dat daarmee het certificaat nog verder betekenis voor duurzaamheid verliest.
4. Het onderdeel van de afspraken dat betrekking heeft op de (rechts)positie van de inheemse volkeren betekent eveneens een verslechtering, althans op zijn best een consolidatie van datgene wat al niet in overeenstemming was met de Nederlandse criteria.
5. Uit de nadere beschouwing van de in de afgelopen jaren door MTCC verstrekte gegevens blijkt al dat een duurzaamheidcertificaat bij MTCC bepaald niet in goede handen is. De inmiddels gemaakte “afspraken” geven vervolgens MTCC de ruimte om het conversiebeleid nog enige tijd voort te zetten, evenals het verwaarlozen van de belangen van de inheemse volkeren. Dat is dus geen verbetering maar een verslechtering van een certificaat dat toch al niet aan de Nederlandse criteria voldeed.

II. CONVERSIE, SLUIPEND EN ONGECONTROLEERD

Ontbreken effectieve bescherming tegen conversie

6. Bij eindoordeel van 22 oktober 2010 oordeelde TPAC onder meer:
The - in principle robust - MTCS Criterion 6.10 is seriously weakened through its indicators and through an annulment of 6.10 a) which states that conversion is only permitted if it entails a very limited portion of the forest management unit (FMU). During the objection procedure the Committee learned that this annulment of 6.10 a) not only pertains to conversion which has already been effectuated, but also to conversion which is planned within the FMU. The Committee regrets that an overview of planned conversion within MTCS certified FMUs has not been made available. The Committee therefore cannot exclude the possibility that the planned conversion is extensive, The Committee argues that MTCS certified forest would greatly benefit from a low percentage cap for conversion and a redefinition of the boundaries of the FMUs, leaving out effectuated and planned conversion. The Committee concludes that based on its findings concerning the protection of objects of high ecological value and conversion, Principle 4 (Biodiversity) of the Dutch Procurement Criteria is inadequately addressed by the MTCS.
7. TPAC legde hier de vinger op een paar cruciale gebreken in MTCS, die te maken hebben met het ontbreken van een adequate bescherming en kwantitatieve begrenzing van mogelijke conversie en over de precieze begrenzingen van de FMUs en de daarbinnen gecertificeerde gebieden. In hoger beroep presenteerde MTCC onder meer nieuwe cijfers die aanleiding hebben gegeven tot een hernieuwde inventarisatie van de tot nu toe gepresenteerde en gevonden gegevens.
8. Het hart van elk duurzaam-bosbeheer-systeem wordt gevormd door effectieve en verifieerbare barrières tegen het onttrekken van bosareaal aan een eenmaal gecertificeerd gebied. In de Nederlandse duurzaamheidscriteria die door TPAC worden toegepast is dit als volgt opgenomen:

“C 4.3. Conversion of forests in the FMU to other types of land use, including timber plantations, shall not occur unless in justified exceptional circumstances.”

en in de door TPAC getoetste MTCS-standaard (MC&I 2002) is het als volgt geformuleerd:

“C 6.10. Forest conversion to plantations or non-forest land uses shall not occur, except in circumstances where conversion:

- a. entails a very limited portion of the forest management unit; and
- b. does not occur on high conservation value forest areas; and
- c. will enable clear, substantial, additional, secure, long-term conservation benefits across the forest management unit”

Uiterekend de voorwaarde gesteld onder 6.10. sub a is, zo werd blijkens het hiervoor onder punt 6 gegeven citaat door TPAC vastgesteld, door MTCC begin 2010 buiten werking gesteld.

9. Uiteraard worden de basisvoorwaarden van elk certificaat in de loop van de jaren aangepast aan de hand van nieuwe inzichten en soms krijgt een aangepast certificaat een nieuwe aanduiding, maar in beginsel hoort die vernieuwing nooit gepaard te gaan met een verkleining van het gecertificeerde gebied.
10. In Maleisië werd het eerste certificaat (MC&I 2001) per juni 2002 van kracht. De opvolger daarvan, (MC&I 2002), wordt vanaf eind 2007 toegepast.
11. In de periode 2001-2007 heeft in de onder MC&I 2001 gecertificeerde gebieden ontbossing plaatsgevonden. Dat was niet alleen feitelijk waarneembaar, maar blijkt ook uit de omstandigheid dat hetzelfde gecertificeerde gebied onder het MTCS-certificaat (MC&I 2002) vaak een kleinere oppervlakte heeft dan onder het voorgaande certificaat. Aldus wraakte zich het ontbreken van effectieve bescherming in het eerdere MTCC-certificaat (MC&I 2001) en werkte de introductie van het MTCS-certificaat (MC&I 2002) als een soort “generaal pardon” voor handelen in strijd met de voorwaarden/bedoelingen van het certificaat in de periode 2001-2007. Maar vervolgens ontbreekt ook in het nieuwe certificaat (MC&I 2002) de effectieve bescherming en is, zoals TPAC dus vaststelde, door MTCC de belangrijke voorwaarde 6.10 onder a buiten werking gesteld, zodat ook onder dat certificaat – het certificaat dat TPAC moest toetsen – voor herhaling van de onder het voorgaande certificaat gepleegde ontbossing moest worden gevreesd. Inmiddels weten we dat die gevreesde ontbossing zich ook inderdaad voltrekt, want dat blijkt uit beschikbare cijfers over 2007-2010. In het navolgende komen cijfermatige voorbeelden hiervan aan bod.

Onduidelijkheid gehanteerde begrippen

12. De discussie over en de controleerbaarheid van het door TPAC getoetste MTCS-certificaat wordt aanzienlijk bemoeilijkt door de onduidelijkheid en inconsistentie van de in dit verband door MTCC en de Maleisische wetgever gehanteerde begrippen. Met name is steeds onduidelijk of een bepaald onder MTCS gecertificeerd gebied (soms aangeduid als FMU of als PRF) nu wel of niet qua oppervlakte hetzelfde gebied is als het gebied dat in een andere context met dezelfde of vergelijkbare begrippen wordt aangeduid. We komen de volgende definities en begrippen tegen:

- *total forested area (in a State)*
het totale bosoppervlak in de desbetreffende deelstaat¹;

- *FMU*
“Forest Management Unit: A forest management unit (FMU) is a clearly defined forest area, managed to a set of explicit objectives and according to a long-term management plan. (Source: ITTO Criteria and Indicators for Sustainable Management of Natural Tropical Forests).”²
(soms valt het gecertificeerde gebied samen met de oppervlakte van de FMU, soms niet; zorgt voor complicaties bij het duiden van de betekenis van de verstrekte informatie);

- *PRF*
“Permanent Reserved Forest (PRF): Any land constituted or deemed to have been constituted a permanent reserved forest under the National Forestry Act, 1984. (Source: National Forestry Act, 1984)”³;

- *Certified area within PRF*
“These permanent forests are the forests currently certified under the MTCS and are State-owned.”⁴;

(het gecertificeerde gebied valt de ene keer samen met het betreffende PRF, maar de andere keer weer niet);

¹ Zie bijvoorbeeld Assessment report van de deelstaat Kelantan uit 2008: SIRIM QAS, February 2008.
[http://www.mtcc.com.my/public_summ_downloads/Public%20summary%20for%20Kelantan%20FMU%20assessment%20-%20MC&I\(2002\).pdf](http://www.mtcc.com.my/public_summ_downloads/Public%20summary%20for%20Kelantan%20FMU%20assessment%20-%20MC&I(2002).pdf)

² MC&I(2002), pagina 54.

http://www.mtcc.com.my/documents_downloads/Malaysian%20Criteria%20and%20Indicators%20for%20Forest%20Management%20Certification%20%5BMC&I%282002%29%5D.pdf

³ MC&I(2002), pagina 55.

http://www.mtcc.com.my/documents_downloads/Malaysian%20Criteria%20and%20Indicators%20for%20Forest%20Management%20Certification%20%5BMC&I%282002%29%5D.pdf

⁴ Appeal – TPAC Decision. MTCC 03/12/2010, pagina 7

- *Certified area (since 7 April 2010)*

“MTCC had explained that in our interim guidance (..), the scope of the certification against the natural forest standard [MC&I(2002)] is confined to only the natural forests in the FMU, where such conversion has occurred, and shall exclude any forest plantation established within the FMU.”⁵;

- *Natural forests*

Definitie is niet aanwezig.

Aldus is het nooit vanzelfsprekend dat het certificaat met de oppervlakte van, bijvoorbeeld, de FMU samenvalt; het kan ook samenvallen met de PRF of met een deel van het PRF. MTCC laat zich daarnaast op de ene plaats anders uit over de omvang van een specifiek gecertificeerd gebied dan op een andere plaats.

13. Bij het inventariseren van deze begrippen hoort ook een bespreking van het begrip *gazettement* en de tegenhanger daarvan *degazettement*. De PRF status-toekenning wordt verworven door een officieel Besluit van het bevoegde gezag, welk besluit in de officiële *Gazette* wordt gepubliceerd, vandaar *gazettement*. Het ontnemen van die status gebeurt eveneens door een te publiceren besluit en heet daarom *degazettement*. Of er in de gecertificeerde gebieden op enig moment (en, zo ja, waar precies en wanneer dan?) sprake is geweest van (*de*)*gazettement* is uit de door MTCC verstrekte gegevens niet af te leiden, terwijl ook de tussentijdse *audits* daar geen uitsluitsel over geven. Als dan bedacht wordt dat er bovendien sprake is van *exclusion* (wat neerkomt op ontbossing binnen gecertificeerd gebied zonder *degazettement*) dan wordt het verhaal helemaal onduidelijk, wat de betrouwbaarheid van het certificaat verder ondermijnt. Betrouwbaar kaartmateriaal zou hier wellicht uitkomst kunnen bieden, maar zoals uit het navolgende blijkt is dat materiaal niet beschikbaar.

Onduidelijkheid/afwezigheid van kaartmateriaal

14. Onder het door TPAC getoetste MTCS-certificaat wordt, voor zover dat is na te gaan en voor zover dat zichtbaar is op de relevante websites, geen consistent kaartmateriaal gehanteerd en al helemaal geen kaartmateriaal dat voldoende gedetailleerd is en dat in verbinding kan worden gebracht met veranderingen ter plaatse. Zo is het niet mogelijk onder (MC&I 2002) gecertificeerd gebied rechtstreeks te vergelijken met onder het voorgaande MTCC-certificaat (MC&I 2001) gehanteerd

⁵ Appeal – TPAC Decision. MTCC 03/12-2010, pagina 12

kaartmateriaal. Dit gebrek wordt nog vergroot doordat de gehanteerde oppervlaktematen - in de tijd bezien - in belangrijke mate verschillen zonder dat voor die verschillen een verklaring wordt gegeven. In de bijlagen wordt dit een en ander voor een aantal gebieden inzichtelijk gemaakt.

15. De noodzaak van adequaat kaartmateriaal en van consistente cijfers spreekt voor zich. Dat is al helemaal zo in een discussie waarin het al dan niet plaatsvinden van conversie van beschermd/te beschermen bos centraal staat. Deze noodzaak wordt een dwingend vereiste als uit wél beschikbare satellietfoto's blijkt dat binnen gecertificeerd gebied belangrijke arealen aan beschermd/te beschermen bos volledig ontbost zijn. Ook dit wordt in de bijlagen voor een aantal gebieden inzichtelijk gemaakt.
16. Kortom, het ontbreken van adequaat, actueel én historisch kaartmateriaal maakt het verkrijgen van enig inzicht in de ontwikkelingen van de gecertificeerde gebieden volledig onmogelijk, ten gevolge waarvan het evenmin mogelijk is de waarde van het certificaat als zodanig positief te beoordelen. De samenwerkende organisaties hebben - zo goed en zo kwaad als dat gelet op de gebreken in de informatie mogelijk is -, een overzicht gemaakt van de feitelijke stand van zaken zoals die blijkt uit de MTCC-stukken. Alleen al daaruit blijkt dat MTCC stelselmatig een veel te rooskleurig beeld suggereert. De zaak ziet er nog somberder uit indien getoetst wordt aan recente satellietbeelden.

Conversie in beeld gebracht

17. In het navolgende worden vier voorbeelden van gecertificeerde gebieden besproken. In de eerste plaats is daartoe per gebied de beschikbare MTCC informatie in tabelvorm op een rij gezet. Daaraan zijn in opdracht van de samenwerkende organisaties vervaardigde kaarten toegevoegd, gebaseerd op satellietfoto's. Aldus is geprobeerd zicht te krijgen op de veranderingen waaraan het gecertificeerd gebied onderhevig is (lees: conversie). Elke bijlage kan steeds het best aan de hand van de bijbehorende, navolgende tekst worden begrepen.
18. Uit de tabellen blijkt dat de opeenvolgende rapporten op verschillende onderdelen onduidelijk zijn over de precieze oppervlakten van al dan niet gecertificeerd gebied, terwijl de specificaties soms ook uiteenlopende of elkaar tegensprekende cijfers bevatten. Dat is een gebruikelijk patroon in alle MTCC materiaal en wordt nog geïllustreerd door het gegeven dat MTCC in de procedure bij het SMK-College van Beroep ook weer andere cijfers hanteert. Het behoeft geen betoog dat dat schadelijk is voor de basale transparantie die van MTCC en de betrokken gecertificeerders en certificaathouders mag worden verwacht. MTCC komt ook op dit onderdeel haar verplichtingen als bewaker van de kwaliteit van het certificaat ten enenmale niet na.

Selangor (bijlage 1)

19. Behalve de bij alle MTCC/MTCS-certificaten voorkomende onduidelijkheden in de beschikbare informatie is in de Selangor-informatie het verloop in de omvang van de bos-oppervlakte opmerkelijk. In het rapport van 2002 gaat het om 234.644 ha (bos zonder *forest plantations*), in 2008 neemt dat toe tot 240.275 ha (zonder *forest plantations*) en anderhalf jaar later gaat het nog maar om 230.187 ha (zonder *forest plantations*). Er is dus lopende het certificaat in elk geval zo'n 10.000 ha bos geconverteerd en dat is rechtstreeks ten koste gegaan van het *dry inland forest*, zoals uit de bij de opeenvolgende rapporten behorende toelichtingen blijkt: 2002 laat 143.637 ha zien, 2008 140.729 en 2010 130.640 (142.021 minus 11.381, zie para. 2.1). De informatie die MTCC op dit onderdeel in de hoger beroepsprocedure geeft is dus in strijd met de informatie uit het verleende certificaat.
20. Dat geldt in nog sterkere mate voor het door MTCC gepubliceerde kaartmateriaal als dat wordt vergeleken met de bevindingen van Sar Vision die zich heeft gebaseerd op satellietfoto's. De bijgaande kaart van MTCC geeft aan dat het volledig areaal MTCS-gecertificeerd gebied bebost is: het wordt in zijn geheel als *natural forest* aangemerkt. Dat is dus al onjuist, want uit de eigen rapporten van de certificeerders blijkt dat slechts een gedeelte van het certificaat-gebied daadwerkelijk als gecertificeerd kan gelden en dat een gedeelte al helemaal geen bos meer is, zeker geen natuurlijk bos.
21. Daar komt bij dat de feitelijke werkelijkheid een geheel ander beeld toont. De tweede kaart (dat is de kaart van Sar Vision, vervaardigd op basis van satellietfoto's) laat de situatie in 2007 en in 2010 zien. Het bruin ingekleurde gebied was al in 2007 geen bos meer. Het rode gebied is ontbost tussen 2007 en 2010. Dat leidt tot een feitelijk bosoppervlak van 204.223 ha in 2007 en van 200.847 ha in 2010, waar MTCC 240.275 respectievelijk 230.187 publiceert.
22. In het hoger beroep gaf MTCS cijfers over de actuele en geplande conversie tussen 2007 en mei 2010 in de verschillende deelstaten. Voor de deelstaat Selangor zou dit gaan om 29 hectare. Door analyse van de satellietbeelden berekent Sar Vision dat alleen al de actuele conversie tussen 2007 en 2010 3.376 hectare is geweest, dat is dus ruim een factor 100 meer dan MTCC opgeeft. Verder blijkt uit het Sar Vision materiaal dat van het door MTCC steeds geclaimde gecertificeerde oppervlak zo'n 30.000 à 35.000 ha helemaal geen bos bevat; het bosareaal wordt dus, en dat stelselmatig, zo'n 13 à 14,5 % groter voorgesteld dan het in werkelijkheid is.
23. Kortom, alleen al uit de cijfers die door de certificeerders in hun rapporten worden verschaft volgt dat hier – anders dan MTCC het doet voorkomen – zeer substantiële conversie heeft plaatsgevonden en plaatsvindt. Bovendien volgt uit het satellietmateriaal dat het areaal bebost gebied binnen het certificaat zeer aanzienlijk veel lager is dan MTCC het doet voorkomen.

Johor (bijlage 2)

24. Behalve de bij alle MTCC/MTCS-certificaten voorkomende onduidelijkheden in de beschikbare informatie roept ook de Johor informatie vragen op over het verloop in de omvang van de bosoppervlakte. Hoewel het erop lijkt dat in de loop van de tijd de door het certificaat gedekte oppervlakte is vergroot (de details daarvan blijken overigens niet duidelijk uit de geraadpleegde bronnen) en dit begin 2010 op 397.392 ha lijkt uit te komen, kan in elk geval worden vastgesteld dat in de desbetreffende periode de oppervlakte voor *forest plantations* is vergroot van 20.318 naar 43.859 ha, wat dus – in ruim zes jaar - meer dan een verdubbeling is. Omdat het uitgangspunt bij certificering steeds is (/behoort te zijn) dat uitsluitend natuurlijk bos wordt gecertificeerd is de vrees gerechtvaardigd dat die uitbreiding van de *forest plantations* naar 43.859 ha in zijn geheel ten koste van het al gecertificeerde natuurlijke bos is gegaan. Dat is dan een zeer substantiële conversie die zonder enige documentatie, laat staan uitleg, laat staan rechtvaardiging zijn beslag heeft gekregen. Hier ontnemt de tussentijdse vergroting van het gecertificeerde areaal het zicht op tussentijdse conversie van een deel van het al gecertificeerde gebied, welke conversie zonder de gelijktijdige vergroting dermate zichtbaar zou zijn geweest dat deze – onder een betrouwbaar certificaat met adequaat en effectief toezicht - nooit zou hebben kunnen plaatsvinden. Met het in een bepaalde FMU niet in één keer certificeren van al het natuurlijke bos en het, integendeel, in portefeuille houden van “later” nog aan het areaal toe te voegen bos ontstaat de mogelijkheid voor een tussentijdse uitbreiding van het door het certificaat gedekte gebied, waarmee tegelijkertijd de zojuist gesignaleerde onduidelijkheid omtrent tussentijdse conversie ontstaat.
25. Verder geldt het volgende. Het certificaat van december 2003 geeft voor het gecertificeerde bos 356.922 ha, terwijl het in werkelijkheid om 336.604 ha bos gaat. Daarmee wordt dus in elk geval op papier een onjuist beeld gegeven. Iets dergelijks geldt voor het certificaat van 1 februari 2010 dat voor het gecertificeerde bos oppervlak 397.392 ha geeft, terwijl het in werkelijkheid om 353.533 ha gaat, dat is dus een overschatting van de omvang van het werkelijk beschermde bos met 12,4%. Daar moet dan nog bij worden bedacht dat er binnen laatstgenoemde hoeveelheid bos nog 5.832 ha is gereserveerd voor geplande conversie. Die voor 2010 geplande hoeveelheid conversie is overigens op zich zelf al opmerkelijk omvangrijk als wordt bedacht dat het certificaat de omvang van de *annual allowable cut* (de hoeveelheid die per jaar maximaal mag worden gekapt teneinde nog aan het duurzaamheidcertificaat te kunnen blijven voldoen) in de Johor FMU bepaalt op 2.250 ha (zie onder 2.3 van het certificaat). De geplande conversie is alleen al dus tweemaal zoveel als het maximum areaal dat voor duurzame oogst mag worden benut; een duidelijker voorbeeld van feitelijke ondermijning van de waarde van het certificaat kan al niet gegeven worden. De klaarblijkelijk geplande conversie bedraagt aldus 1,65% van het gecertificeerde bos. Dat aantal is 82,5 keer zo hoog als de 0,02% die MTCC op dit punt in haar hoger beroep suggereert.
26. De onjuistheid van het door MTCC geschetste beeld geldt in nog sterkere mate voor het door MTCC gepubliceerde kaartmateriaal als dat wordt vergeleken met de

bevindingen van Sar Vision die zich heeft gebaseerd op satellietfoto's. De bijgaande kaart van MTCC geeft aan dat het volledig areaal MTCS-gecertificeerd gebied bebost is: het wordt in zijn geheel als *permanent reserved forest* aangemerkt. Dat geeft een onjuist beeld omdat plantages op deze manier bij de weergave van het certificaat-gebied worden meegenomen.

27. En ook hier toont de feitelijke werkelijkheid een geheel ander beeld. De tweede kaart (dat is de kaart van Sar Vision vervaardigd op basis van satellietfoto's) laat de situatie in 2007 en in 2010 zien. Het bruin ingekleurde gebied was al in 2007 geen bos meer. Het rode gebied is ontbost tussen 2007 en 2010. Dat leidt tot een feitelijke bosoppervlakte van 268.295 ha in 2007 en van 268.055 ha in 2010, waar MTCC 336.604 respectievelijk 353.533 publiceert. Aldus blijkt uit het Sar Vision materiaal dat van het door MTCC steeds geclaimde gecertificeerde oppervlak zo'n 70.000 à 85.000 ha helemaal geen bos bevat.

Negeri Sembilan (bijlage 3)

28. Behalve de bij alle MTCC/MTCS-certificaten voorkomende onduidelijkheden in de beschikbare informatie roept ook de Negeri Sembilan-informatie vragen op over het verloop in de omvang van de bosoppervlakte. In elk geval is het gecertificeerde gebied tussen 2003 en 2010 substantieel afgenomen: van 167.801 naar maximaal 154.185 ha. Dat is een afname 13.616 ha, dus 8,1% van de PRF in 6 jaar. In de meest recente periode, tussen eind 2007 en begin 2010, bedraagt die afname bijna 6.000 ha, ofwel 3,7 %. In de SMK hoger beroepsprocedure stelt MTCC dat het slechts om 54,6 ha zou gaan, dus 0,03%. Daarmee geeft MTCC dan ook een onjuist beeld van de werkelijkheid.
29. Dat geldt in nog sterkere mate voor het door MTCC gepubliceerde kaartmateriaal als dat wordt vergeleken met de bevindingen van Sar Vision die zich heeft gebaseerd op satellietfoto's. De bijgaande kaart van MTCC geeft aan dat het volledig areaal MTCS-gecertificeerd gebied bebost is: het wordt in zijn geheel als *permanent reserved forest* aangemerkt. Dat geeft een onjuist beeld omdat plantages op deze manier bij de weergave van het certificaat-gebied worden meegenomen.
30. Bovendien toont ook hier de feitelijke werkelijkheid een geheel ander beeld. De tweede kaart (dat is de kaart van Sar Vision vervaardigd op basis van satellietfoto's) laat de situatie in 2007 en in 2010 zien. Het bruin ingekleurde gebied was al in 2007 geen bos meer. Het rode gebied is ontbost tussen 2007 en 2010. Dat leidt tot een feitelijke bosoppervlakte van 144.117 ha in 2007 en van 139.503 ha in 2010, waar MTCC 160.151 respectievelijk 154.185 publiceert. En in het hoger beroep vermeldt MTCC 157.085. Ook hier stelt MTCC het bosareaal dus substantieel groter voor dan het in werkelijkheid is, en wel ruim 10% groter.

Kelantan (bijlage 4)

31. In de eerste plaats valt op dat inrichting van de Kelantan-rapportages substantieel afwijkt van de bij de andere certificaten gehanteerde aanpak. Dat belemmert een adequate beoordeling, ook omdat aldus vergelijking met andere certificaten niet goed

mogelijk is. Een opvallend verschil is dat hier geen specificaties van bostypen die onder het certificaat vallen worden gegeven en dat daardoor ook niet blijkt hoe groot het oppervlak aan *forest plantations* bedraagt.

32. In december 2010 zegt MTCC in de hoger beroepsprocedure dat de PRF 623,849 ha groot is (tabel 1 van dat stuk). Dat is 6.000 ha minder dan in het Assessment report van begin 2008. Vervolgens vermeldt MTCC dat conversie sinds 2007 of gepland 57.643 ha bedraagt (tabel 2 van dat stuk). Het assessment report uit die periode maakt hiervan geen melding. Per 9 februari 2011 is Kelantan opnieuw gecertificeerd, echter op dit moment is het desbetreffende rapport nog altijd niet op website te vinden. MTCC geeft als oppervlakte nu 424.497 ha. Er is dus in 3 jaar tijd (tussen begin '08 en begin '11) 205.190 ha aan de PRF onttrokken, dat is 33%.
33. Uit de gegevens van Sar Vision blijkt dat de omvang van het bos in de periode 2007-2010 met ruim 22.300 ha is geslonken. Dat wijst op conversie in de orde van grootte van 4,6 % in drie jaar tijd.

Conclusies inzake conversie

34. Uit de bijlagen volgt dat de door MTCC op haar website en middels de certificaten (of samenvattingen daarvan) verstrekte informatie steeds onvolledig, onhelder of rechtstreeks onjuist is. Vrijwel nooit spoort de informatie die MTCC in de hoger beroepsprocedure geeft met de informatie die uit andere MTCC-bronnen is te verkrijgen. Tegelijkertijd blijkt uit de beschikbare informatie dat er in de periode 2003-2007 en vervolgens in de periode 2007-2010 steeds sprake is van terugloop van de omvang van het met het certificaat beschermde gebied, soms zelfs uiterst substantiële teruggang. Dat is precies wat ongecontroleerde, niet-gemaximeerde en niet te verifiëren conversie tot gevolg heeft.
35. Hoewel in de loop van de afgelopen twee jaar door de samenwerkende organisaties steeds is aangedrongen op het beschikbaar krijgen van helder, consistent MTCC materiaal is daaraan nooit op maar enige wijze tegemoet gekomen. In het kader van de met de Staatssecretaris gemaakte afspraken (zie hierna) hebben de samenwerkende organisaties die exercitie dan zelf maar uitgevoerd en bovendien door een daartoe uitgerust deskundig bureau, Sar Vision, op basis van satellietfoto's een beeld van de feiten laten maken. Dat beeld is onthutsend, want laat zien dat MTCC de omvang van het gecertificeerd gebied stelselmatig zeer veel groter voorstelt dan het in werkelijkheid is en daarmee ten onrechte veel meer aan duurzaamheid claimt dan MTCC in feite waarmaakt. De satellietbeelden laten ook consequent zien dat in de periode 2007-2010 steeds van zeer substantiële conversie sprake is. De samenwerkende organisaties vinden hierin de bevestiging van hetgeen zij al jaren stellen: MTCC is niet een instantie die de garantie die een certificaat beoogd te bieden, waar maakt. De met het certificaat gegarandeerde bescherming van het bos vindt eenvoudigweg niet plaats. Het is nog ernstiger: MTCC stelt de zaken stelselmatig rooskleuriger voor dan ze in werkelijkheid zijn. Dat is op zich al een reden om het MTCS-certificaat niet als conform de Nederlandse regels te aanvaarden. Die Nederlandse regels vooronderstellen immers, dat de manager van

het certificaat transparant, consistent en betrouwbaar is, welke kwaliteiten overigens ook onmisbaar zijn bij het maken van afspraken die waarde zouden kunnen hebben. Met het maken van “afspraken” heeft de Staatssecretaris dan ook precies de verkeerde volgorde aangehouden en MTCC eerst vertrouwen gegeven voordat ze een gave performance had laten zien; het moet natuurlijk andersom: eerst die gave, betrouwbare performance en vervolgens pas (indien aan alle overige eisen is voldaan) de erkenning. Overigens schieten die gemaakte “afspraken” op allerlei onderdelen ernstig tekort, zoals uit het navolgende zal blijken.

De tussen Staatssecretaris Atsma en MTCC gemaakte afspraken

36. In zijn brief aan de Tweede Kamer van 11 mei 2011 maakt Staatssecretaris Atsma bekend dat hij “harde afspraken” heeft gemaakt met MTCC. Volgens de Staatssecretaris zijn daarmee de door TPAC vastgestelde tekortkomingen van MTCC verholpen. Zoals uit het navolgende blijkt is dat juist niet het geval en heeft hij met deze “afspraken” MTCC slechts beloont voor jarenlang werken met een tekortschietend certificaat, gedurende welke jaren MTCC de gestelde duurzaamheid van dat certificaat hemelhoog aanpreeft en zich soms hard afzette tegen diegenen, onder wie de huidige NGO-coalitie, die kritiek op dat certificaat durfden te hebben.
37. Het gaat blijkens de brief voor wat betreft conversie om twee afspraken, waarvan de eerste aldus luidt:

“Alleen natuurlijk bos komt in aanmerking voor certificering. Plantages, geconverteerd bos en bos dat gepland staat te worden geconverteerd, mag niet worden gecertificeerd. Indien er in het gecertificeerde gebied alsnog geconverteerd wordt, zal de certificerende instelling besluiten over schorsing of intrekking van het certificaat.” (Vergaderjaar 2010-2011, Kamerstuk 30196, nr. 139)

Deze “afspraken” werden begin februari 2011 door de Staatssecretaris met MTCC gemaakt en hebben MTCC ertoe gebracht een “*new normative document*”, gedateerd 16 februari 2011, op haar website te publiceren. Voor zover hier van belang is daar het volgende in te lezen:

“3.1 The scope of certification against the requirements of the *MC&I(2002)* shall be confined to **only** the natural forests located in the PRFs of the FMU and shall **exclude** any forest plantations and any planned conversion in the PRFs. The external boundaries of the natural forests located in the PRFs will be redrawn on relevant maps, prior to certification.

3.2 In situations where forest plantations are established in the PRFs, during the audit under the *MC&I(2002)*:

a) the forest manager shall be required to provide information and statistics with regard to the extent of the forest plantations as well as any planned conversion in the PRFs to forest plantations and/or non-forest land uses. Such information and statistics provided by the forest manager shall be included in the audit report; and b) the FMU shall be assessed for compliance in relation to Criterion 6.10(b) which requires that the conversion *does not occur on high conservation value forest areas*; and Criterion 6.10(c) which requires that the conversion *will enable clear, substantial, additional, secure, long-term conservation benefits across the forest management unit*.

3.3 Such established forest plantations and areas planned for conversion in the PRFs should be managed in a responsible manner and undergo forest management certification against the *MC&I(Forest Plantations)* under the MTCS.

3.4 Logs harvested from areas in the PRFs converted to forest plantations and/or non-forest land uses shall not be claimed as certified logs under the MTCS.

3.5 In addition, the forest manager shall not make any claims associating such converted areas with the MTCS-certified FMU.

3.6 If during the subsequent surveillance audit, the CB finds that in addition to the areas that have been reported earlier under paragraph 3.2(a) above, there are new areas of the natural forest in the certified FMU which have been converted or planned for conversion since the last audit, a major non-compliance will be issued by the CB which could result in the suspension and subsequent withdrawal of the MTCS certificate.

3.7 All CBs shall ensure that the forest manager of the FMU undergoing the audit is assessed for compliance with the above requirements, and that the audit findings are reflected in the audit report and related public summary.”
([http://www.mtcc.com.my/documents_downloads/Interpretation%20Criterion%206.10%20MC&I\(2002\).180111.pdf](http://www.mtcc.com.my/documents_downloads/Interpretation%20Criterion%206.10%20MC&I(2002).180111.pdf))

38. In de eerste plaats moet men zich afvragen hoe het gegeven dat bilaterale afspraken tussen Nederland enerzijds en MTCC anderzijds zich verhoudt tot de belangen van andere *stakeholders* in deze kwestie. Daarbij gaat het niet alleen om andere Staten en instellingen die wellicht *MC&I 2002* hebben erkend en nu lopende deze erkenning met een wijziging worden geconfronteerd, maar ook om *stakeholders* die volgens de Nederlandse criteria dienen te worden geconsulteerd (zie in het bijzonder *Principle 2* van de Nederlandse criteria). Met het maken van deze afspraken schendt de Staatssecretaris de eigen Nederlandse criteria, welke schending er overigens – in relatie tot MTCC – toe moet leiden dat dit *Principle* opnieuw als *Inadequately addressed* dient te worden aangemerkt. Aldus heeft de Staatssecretaris, met deze inbreuk, een nieuwe grond in het leven geroepen die tot de conclusie moet leiden dat MTCC niet voldoet aan de Nederlandse criteria. Immers, het staat buiten twijfel vast dat over de hier bedoelde wijziging van de interpretatie van een cruciaal onderdeel van MTCS geen enkele consultatie met welke belanghebbende dan ook heeft plaatsgevonden.
39. Natuurlijk is hierbij van belang dat de aanvulling die MTCC in het aangehaalde *normative document* heeft opgenomen (lees: de “afspraken” met de Staatssecretaris) een dramatische versoepeling van de nog altijd geldende MTCS-standaard tot gevolg heeft. Immers, in de eerste plaats gaat het hier opnieuw om een “generaal pardon” en dit keer zelfs tijdens de looptijd van het certificaat: de regeling houdt in dat ontbossing (conversie) die *ondanks* het verstrekte certificaat heeft plaatsgevonden niet leidt tot intrekking van het certificaat, maar eenvoudigweg tot inkrimping van het gecertificeerde oppervlak. Terwijl een certificaat juist dient om ontbossing tegen te gaan en duurzaamheid te garanderen, wordt hier eenvoudigweg ontbossing in strijd met het afgegeven certificaat “gewit” door het – zonder enige nadere consequentie – buiten het certificaat te plaatsen. Het is duidelijk dat dit een regelrechte en ernstige ondermijning van de garanties vormt die met een eenmaal afgegeven certificaat op het punt van duurzaamheid worden gepretendeerd. In deze context is de afname gecertificeerd bosgebied van het Kelantan-certificaat van bijzonder belang. Zonder nadere uitleg wordt ruim 1/3 van het oppervlak van het certificaat onttrokken en wordt deze praktijk en het resterende bos als duurzaam beheer gecertificeerd.
40. Het blijft echter niet alleen bij het “witten” van in strijd met het certificaat geconverteerd bos, maar de regeling bevat ook een blanco cheque voor een verdere ontbossing (conversie) omdat het “witten” zicht ook uitstrekt tot *geplande* conversie. De staatssecretaris had op het moment van het maken van deze “afspraken” geen enkel inzicht in aard en omvang van deze geplande conversie om de simpele reden dat daarvan geen overzicht bestaat. Er bestaat bijvoorbeeld ook niet zoiets als een krachtens de Maleisische wet ingesteld register, waarin voorgenomen conversie dient te worden genoteerd, wat al helemaal geldt voor conversie die buiten de officiële *degazettement* plaatsvindt (die *degazettement* is overigens volgens de samenwerkende organisaties ook steeds rechtstreeks in strijd met de Nederlandse criteria omdat deze in het geheel niet tot duidelijk in omvang beperkte uitzonderingsgevallen is beperkt). Het spreekt dan ook voor zich dat het volume aan ontbossing dat uiteindelijk onder deze categorie plaatsvindt in elk geval vanuit het

perspectief van regelgeving onbegrensd is. Die gedachte is temeer gerechtvaardigd nu de “afspraken” blijkens de brief van de Staatssecretaris wel onmiddellijk zijn afgekondigd, maar pas bij komende auditronde geëffectueerd kunnen en zullen worden. Voor het ene gecertificeerde gebied kan dit bij wijze van spreken de komende maand aan de orde zijn, maar voor het andere gebied is dat pas over een aantal jaren het geval. In de praktijk is het zo dat het grootste deel van de certificaten in 2010 zijn afgegeven en dat deze een looptijd hebben van 3 jaar. De opvolgende audits zullen dus pas in de loop van 2012 en 2013 plaatsvinden. De regeling maakt niet duidelijk of met *de geplande* conversie wordt bedoeld “gepland op 16 februari 2011” ofwel “gepland op het moment dat de eerstvolgende audit plaatsvindt”. Klaarblijkelijk heeft de Staatssecretaris deze duidelijkheid niet verlangd, met als gevolg dat de hele regeling (los van alle overige tekortkomingen) meer dan boterzacht is. Daarbij moet worden bedacht dat MTCC al enige tijd bezig is met een algehele aanpassing van de MC&I 2002-standaard welke aanpassing per eind 2012 zijn beslag moet krijgen. Aldus bezien zijn de gemaakte afspraken op zijn best volledig betekenisloos.

41. Maar het verhaal gaat nog verder, want indien naast “witten” van enerzijds al gerealiseerde ontbossing en anderzijds geplande ontbossing nog weer verdere conversie plaatsvindt, dan, zo zegt het *normative document* ‘[this] could result in the suspension and subsequent withdrawal of the MTCS certificate’ (zie onderdeel 3.6, hierboven aangehaald, cursivering toegevoegd). Aldus is in de nieuwe regeling een nadere variant van de blanco cheque toegevoegd, omdat de regeling nog altijd geen kwantitatieve beperking van de geoorloofde ontbossing bevat, ten gevolge waarvan het bevoegde gezag dat eventueel over intrekking van het certificaat kan beslissen een niet-begrensd beoordelingsvrijheid heeft verkregen.
42. De conclusie moet dan ook zijn dat de Staatssecretaris met het “binnenhalen” van deze “harde afspraken” het non-conversie-beginsel uit de Nederlandse criteria (C4.3.) volledig heeft ondermijnd. Op zichzelf is dit al reden om opnieuw te concluderen dat MTCS nog altijd niet voldoet aan de Nederlandse criteria, maar het effect van het optreden van de Staatssecretaris beperkt zich qua schadelijkheid niet tot inbreuk op de Nederlandse criteria, maar heeft tot gevolg dat de duurzaamheidsvereisten die met het MTCS-certificaat zouden worden gegarandeerd ook wereldwijd zeer drastisch zijn uitgehold. Immers, Maleisië exporteert zijn hout ook onder dit certificaat naar andere landen, waar dit certificaat wel is aanvaard en waarvoor dus nu ook de verslechtering van de kwaliteit er van realiteit wordt. Aldus heeft de Staatssecretaris met zijn ingrijpen het streven naar duurzame bosbouw – vriendelijk gezegd – bepaald geen dienst bewezen.
43. De tweede afspraak die de Staatssecretaris heeft gemaakt heeft betrekking op de beschikbaarheid van kaartmateriaal. In de genoemde brief is die afspraak als volgt weergegeven:

“Bosbeheerders (of in sommige gevallen de certificerende instelling) zijn opgedragen om gedetailleerde kaarten van de gecertificeerde gebieden

beschikbaar te maken voor belanghebbenden, opdat deze hun controlerende rol kunnen vervullen.” (Vergaderjaar 2010-2011, Kamerstuk 30196, nr. 139)

44. MTCC heeft die afspraak in het genoemde “*new normative document*” als volgt vertaald:

“3.1 The scope of certification against the requirements of the MC&I(2002) shall be confined to only the natural forests located in the PRFs of the FMU and shall exclude any forest plantations and any planned conversion in the PRFs. *The external boundaries of the natural forests located in the PRFs will be redrawn on relevant maps, prior to certification.*”

Hiermee is de door de Staatssecretaris geclaimde afspraak in het geheel niet in het nieuwe MTCS-document terecht gekomen en dus ook geen onderdeel van MC&I(2002) geworden. Immers, de afspraak houdt klaarblijkelijk in dat de bosbeheerders met onmiddellijke ingang gedetailleerde kaarten dienen te maken én beschikbaar dienen te maken voor belanghebbenden, terwijl MTCC nu voorschrijft dat de begrenzing van natuurlijk bosgebied opnieuw moet worden vastgesteld, niet op *gedetailleerde kaarten* maar op *relevant maps* en niet nu, maar *prior to certification*. Daarmee wordt dus al vast vooruitgelopen op het derde “generaal pardon” dat dan over drie jaar bij het hernieuwen van het certificaat zal plaatsvinden. De gemaakte afspraak verkeert in de uitvoering dus in haar tegendeel, want wordt in de eerste plaats door MTCC gewoon niet in de eigen documenten overgenomen, maar wordt gehanteerd om te zijner tijd pas al hetgeen dat dan ontbost blijkt te zijn te “witten”. Ook op dit onderdeel heeft de Staatssecretaris met zijn ingrijpen het streven naar duurzame bosbouw – vriendelijk gezegd – helemaal geen dienst bewezen.

III. INHEEMSE VOLKEN, NOG STEEDS TELT NIET IEDEREEN MEE

45. In zijn al deels besproken brief aan de Tweede Kamer d.d. 11 mei 2011 noemt de Staatssecretaris nog een derde “afpraak” die hij met MTCC heeft gemaakt. Deze afspraak heeft betrekking op de (rechts)positie van inheemse volken. Ook hier geldt dat de afspraken de in dit verband door TPAC vastgestelde gebreken in MTCS niet verhelpen, maar eerder aanleiding vormen voor het voortbestaan of zelfs uitbreiden van die gebreken.

46. Het gaat voor wat betreft de inheemse volken om de volgende afspraak:

“Om ervoor te zorgen dat de inheemse volken (Orang Asli) hun traditioneel gebruik van de bossen voort kunnen zetten, moet de bosbeheerder met de Orang Asli overeenkomen hoe de gebruiksgebieden van de Orang Asli zullen worden beheerd.” (Vergaderjaar 2010-2011, Kamerstuk 30196, nr. 139)

Ook deze afspraak heeft geleid tot een “*new normative document*”, gedateerd 16 februari 2011, dat door MTCC op haar website werd gepubliceerd (http://www.mtcc.com.my/documents_downloads/Interpretation%20Free%20Informed%20Consent.180111.pdf).

47. In de eerste plaats blijkt uit het *new normative document* dat de vertaling van de met de Staatssecretaris gemaakte “afspraken” een beperking bevat die maakt dat de waarde van de gemaakte afspraken – aangenomen dat die er zou zijn – marginaal genoemd moet worden. Immers, paragraaf 2.2 bepaalt:

“Since the MTCS only covers the certification of permanent forests, where the ownership claims by the indigenous peoples have been legally defined, the issue of ‘free and informed consent’ as specified in Criteria 2.2, 3.1 and Indicator 3.1.2 does not arise. ‘Free and informed consent’ is however applicable for Criterion 3.4.”

Dit betekent dat het nieuwe document uitsluitend betrekking heeft op aanspraken van inheemse volken, binnen gecertificeerd gebied, die een *formele* erkenning hebben ontvangen. In de TPAC-procedure is door MTCC erkend dat een formele erkenning door de Maleisische overheid tot nu toe slechts is afgegeven voor ongeveer eenderde van het inheemse volken-gebied, waarvoor aanspraken gelden. Daarmee wordt de

reikwijdte en dus de relevantie van het *new normative document* nog weer verder beperkt.

48. TPAC heeft in haar eindbeoordeling van MTCS d.d. 22 oktober 2010 vastgesteld dat er een fundamenteel verschil in interpretatie bestaat van het begrip *customary rights*, welk verschil er op neerkomt dat MTCC ook hier een uiterst beperkende interpretatie hanteert (zie de onderdelen 26 tot en met 28 van de eindbeoordeling van 22 oktober 2010). In het *new normative document* is dit verschil van inzicht niet aangepakt, laats staan tot een oplossing gebracht. De interpretatie van TPAC, die overigens ook – mede gelet op het relevante internationale recht – als de enig juiste moet worden aanvaardt, staat dus nog steeds overeind inclusief de conclusie dat MTCS dus niet aan de Nederlandse criteria voldoet. Dat inheemse volken voor het gebruik van land, waarop zij krachtens traditioneel gebruik aanspraak kunnen maken, onder omstandigheden een vergunning moeten aanvragen, waarvoor zij aan het bevoegde gezag moeten betalen, welke vergunning maar een looptijd van een half jaar heeft en niet noodzakelijkerwijs verlengd behoeft te worden, is daarnaast een gegeven dat regelrecht in strijd is met de Nederlandse criteria (in het bijzonder *Principle 2*), ook volgens TPAC, welke kwestie door de “afspraken” van de Staatssecretaris in het geheel niet tot een oplossing is gebracht.
49. Ook hier moet de conclusie dus zijn dat de door de Staatssecretaris gemaakte “afspraken” slechts een geformaliseerde consolidatie opleveren van de schending van de Nederlandse criteria.

Bijlage 1:

MTCS certificaat voor de deelstaat Selangor

De deelstaten van het Maleisische schiereiland.

Bron: MyMalaysiaBooks.com

Beschikbare informatie over oppervlaktes: Selangor

SOURCE	Date	FMU in ha	PRF in ha	PRF without forest plantations, in ha	Certified area within PRF, in ha	Remarks
SGS Assessment report (MC&I(2001)) ¹	06-2002	234.644 ²	234.644 ³	234.644	234.644/ 245.432	
SGS Assessment report (MC&I(2002)) ⁴	06-2008	241.568 ⁵	241.568 ⁶	240.275	240.275/ 241.586/ 251.656	
SGS Audit report (MC&I(2002)) ⁷	01-02-10	241.568	241.568	230.187	230.187	
MTCC in hoger beroep	03-12-10		241.568			
MTCC op website ⁸	since 2010				230.187	
+++++	+++++	+++++		Actual forest in ha	+++++	+++++
SAR Vision 2007			233.077 ⁹	204.223		
SAR Vision 2010				200.847		

¹ Public Summary of Assessment of Selangor FMU for Forest Management Certification. Certification Body: MTCC. Assessor: SGS Malaysia. June 2002. <http://www.mtcc.com.my/Selangor%20-%20PUBLIC%20SUMMARY%20-%20FINAL/PUBLIC%20SUMMARY%20OF%20SELANGOR%20FMU-MAIN%20ASSESSMENT%20-%20FINAL.pdf>

² According to the Assessment the total area of Selangor under forest cover amounts to 254.559 ha.

³ In the specification of the PRF provided in the Assessment a total of 245.432 ha is provided, which is somewhat confusing. Apparently, here, the plantation forest (10.788 ha) is included in the PRF certificate. The heading of the certificate, however, provides 234.644 as the number.

⁴ Public Summary of Assessment of Selangor FMU for Forest Management Certification. Certification Body: MTCC. Assessor: SGS Malaysia. June 2008. [http://www.mtcc.com.my/public_summ_downloads/Public%20Summary%20of%20Selangor%20MC&I\(2002\).pdf](http://www.mtcc.com.my/public_summ_downloads/Public%20Summary%20of%20Selangor%20MC&I(2002).pdf)

⁵ According to the Assessment the total area of Selangor under forest cover amounts to 248.289 ha.

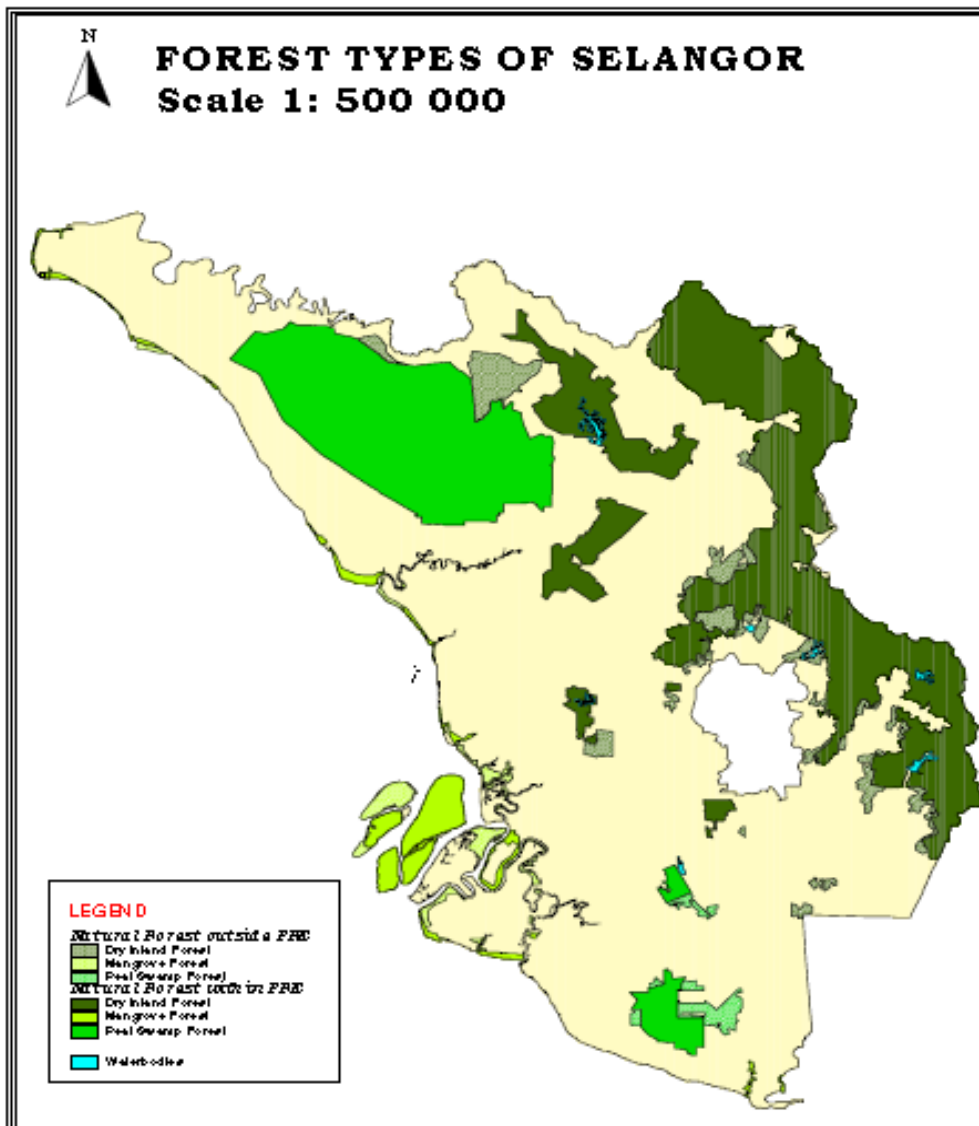
⁶ In the specification of the PRF provided in the Assessment a total of 251.656 ha is provided (see § 2.5, this includes 11.381 f.pl.), which is again somewhat confusing.

⁷ Public Summary of Assessment of Selangor FMU for Forest Management Certification. Certification Body: MTCC. Assessor: SGS Malaysia. February 2010. http://www.mtcc.com.my/public_summ_downloads/Selangor%20FMU%20public%20summary.pdf

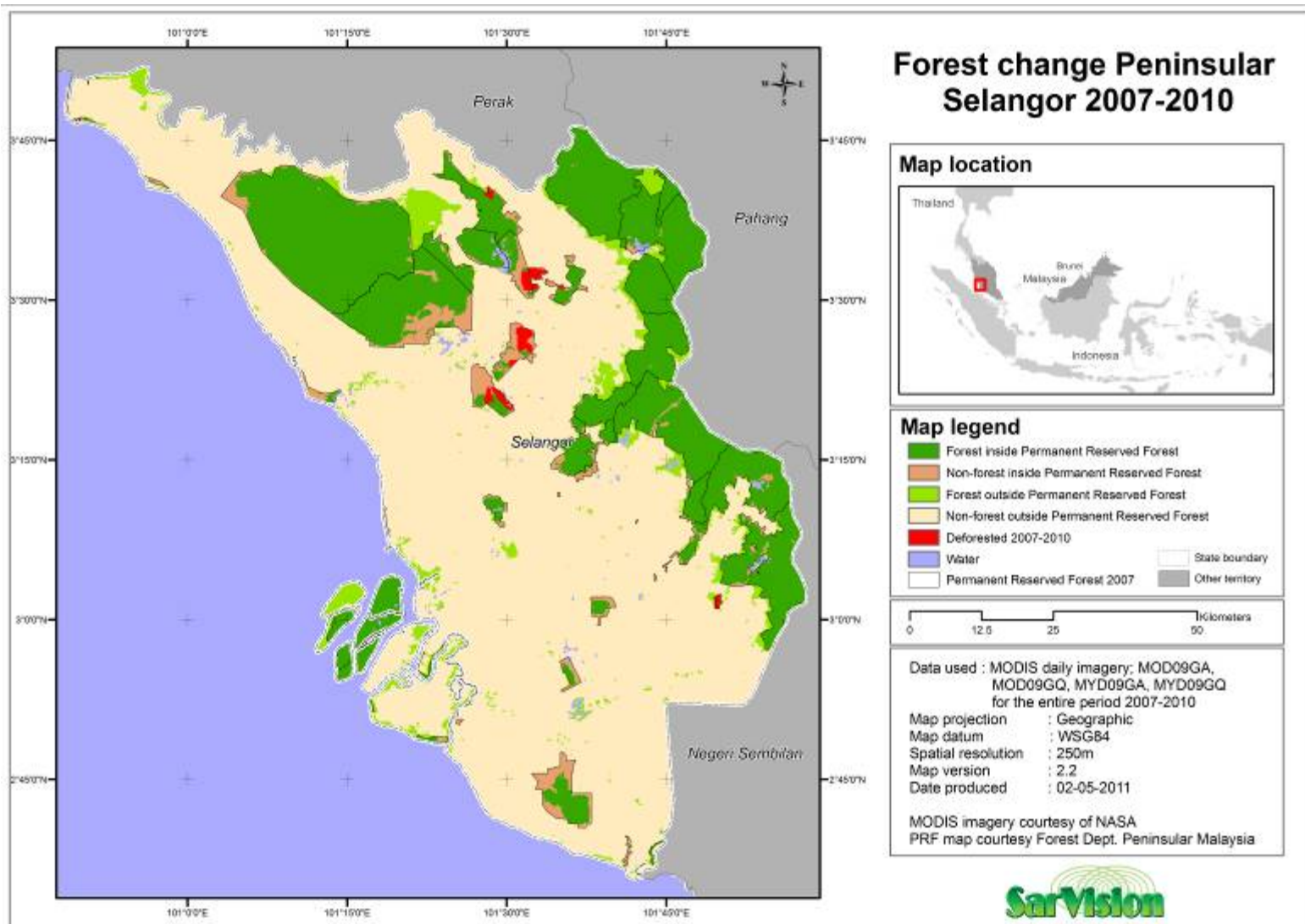
⁸ www.mtcc.com.my/mtcc_scheme_certs_holders%20-%20MC&I%282002%29.asp#pefc

⁹ Sar Vision gebruikte voor het bepalen van ligging gecertificeerd gebied kaarten van het Forest Department (2007). Deze kaarten stonden destijds (nu niet meer) op site van MTCC. MTCC heeft deze zelfde kaarten nog op verzoek per mail van 26 mei 2010 toegezonden.

Het MTCS gecertificeerde areaal in Selangor volgens de kaart van MTCC (pag. 24) en de satellietbeelden van Sar Vision (pag. 25).

Overzicht bosgebieden in Selangor, waaronder de Permanent Reserved Forests (PRF), die hier als Permanent Forest Estate (PFE) zijn aangemerkt: alle PRF/PFE gebieden zijn aangemerkt als 'natural forest'. Bron: SGS audit report 1 February 2010: public summary.

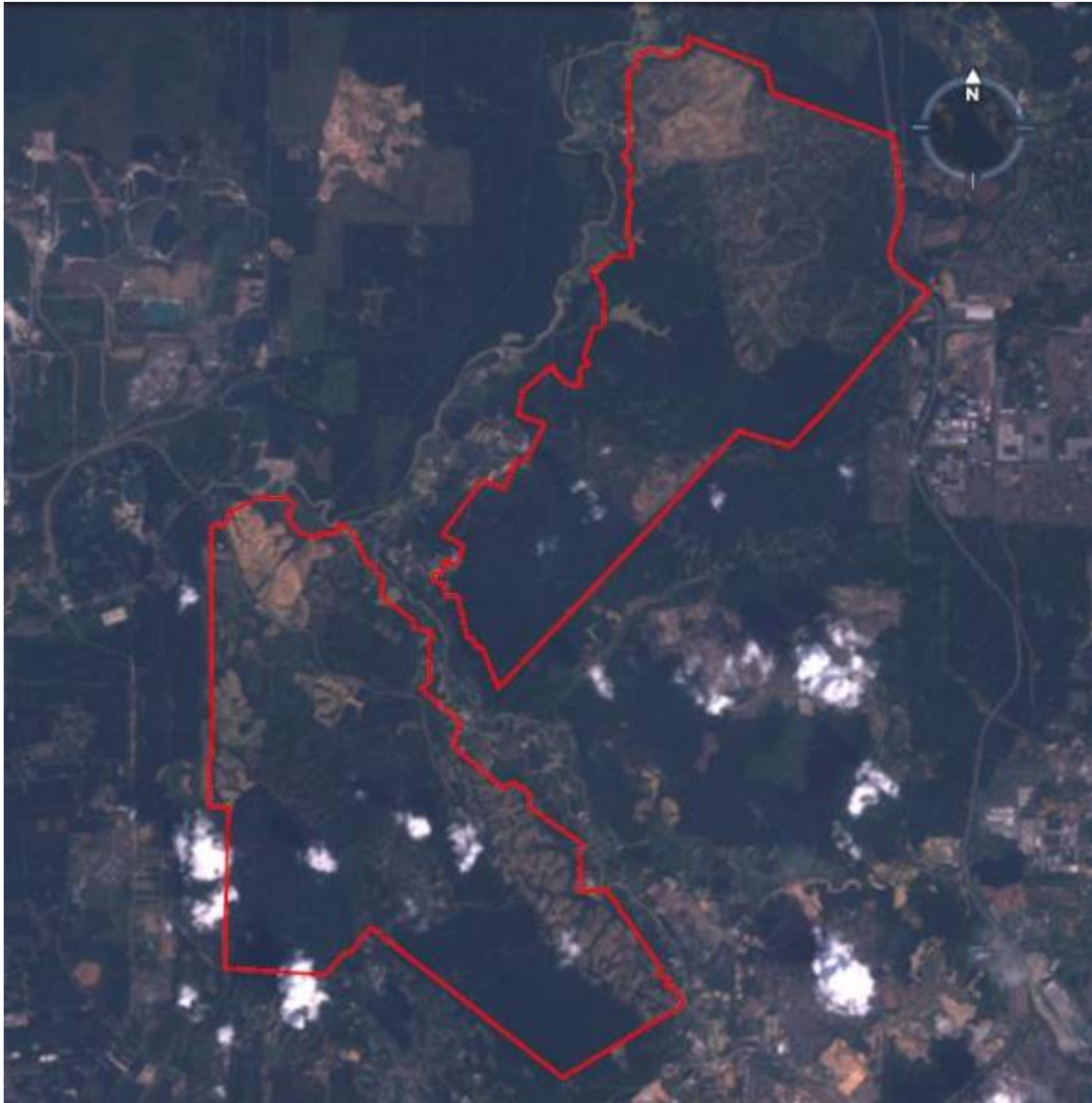

Disclaimer: This map product has partly been developed using data from sources outside SarVision B.V. Therefore, SarVision B.V. cannot accept any responsibility for any errors, omissions, or positional accuracy, and therefore, there are no warranties which accompany this map product. The user agrees to hold SarVision B.V. harmless from and against all damage, loss, or liability arising from any use of this map product. State boundaries are not authoritative, source: adapted from Global Administrative Areas GADM - version 0.9 (URL: <http://www.maplibrary.org/stacks/gadm/index.php>).

Illustratie: Een concreet voorbeeld van ontbossing nader beschouwd: de Rantau Panjang Forest Reserve in Selangor

Rantau Panjang is het bosgebied dat op de bovenstaande kaart van MTCC in het midden is te zien. Op die kaart is dit gebied aangegeven als *natural forest*.

Het gebied is ongeveer 5.500 ha groot en bestaat uit twee blokken.

Bron: Landsat ; 7 januari 2011

De twee roodomrande gebieden geven het Rantau Panjang bosgebied weer zoals het op de MTCC kaarten is aangegeven. Het satellietbeeld laat zien dat het Rantau Panjang bosgebied in grote mate ontbost is: alleen de echt donkergroene gebieden zijn nog bos, alle lichtgroene en bruine gebieden zijn in werkelijkheid geen bos meer.

Bijlage 2:

MTCS certificaat voor de deelstaat Johor

De deelstaten van het Maleisische schiereiland.

Bron: MyMalaysiaBooks.com

Beschikbare informatie over oppervlaktes: Johor

SOURCE	Date	FMU in ha	PRF in ha	PRF without forest plant. in ha	Certified area within PRF in ha	Remarks
SGS Assessment report (MC&I(2001)) ¹	12-2003	474.657 ²	356,922 ³	336,604 ⁴	356,922	
SGS Certification report (MC&I(2002)) ⁵	01-02-10	441,251	397,392 ⁶	353,533 ⁷	398,392	
MTCC in hoger beroep	02-12-10		348,447			Vermoedelijk komt MTCC op dit aantal omdat 5,832 ha (353.000 minus 348.000) bos voor conversie is aangegeven ⁸ .
MTCC op website ⁹	since 2010				397,392	
+++++	+++++	+++++		Actual forest in ha	+++++	+++++
SAR Vision 2007			322.989 ¹⁰	268.295		
SAR Vision 2010				268.055		

¹ Public Summary of Assessment of Johor FMU for Forest Management Certification. Certification Body: MTCC. Assessor: SGS Malaysia. December 2003.

www.mtcc.com.my/public_summaries.asp

² This report also mentions the size of "474,657 ha as total forested area in the Johor FMU". We assume that this is the area under jurisdiction of the Forest Department, not the certified area.

³ (see page 2).

⁴ Size of forest plantations is 20,318 ha (page 2).

⁵ Forest Management Certification Report; Section A: Public Summary. Document Nr: AD 36A-09. Client: Johor Forestry Department. SGS Malaysia. 1 February 2010.

www.mtcc.com.my/public_summaries.asp

⁶ Summary, Cover page

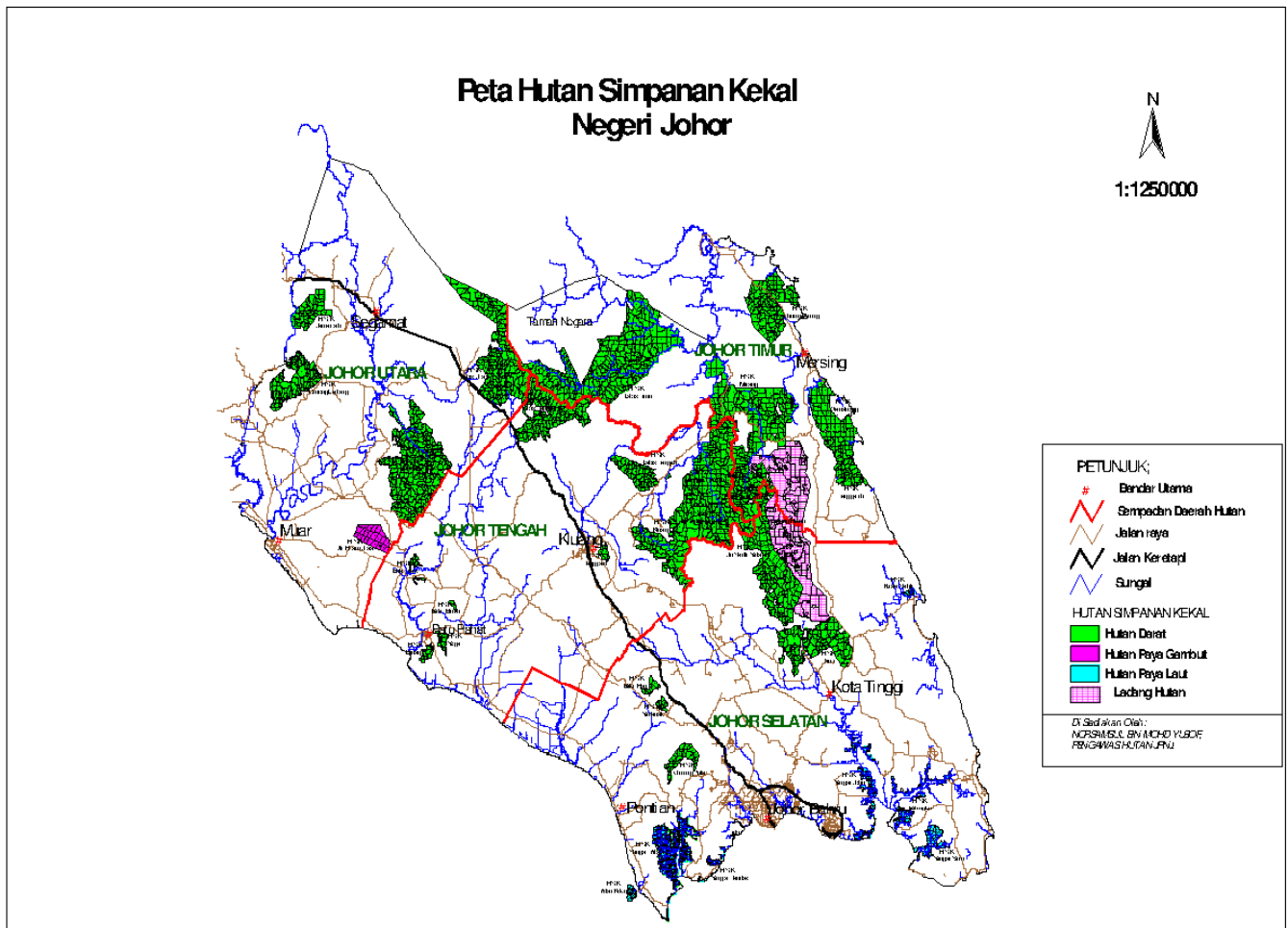
⁷ 397,392 minus 43,859 ha of plantation forest

⁸ Summary, page 5

⁹ www.mtcc.com.my/mtcc_scheme_certs_holders%20-%20MC&I%282002%29.asp#pefc

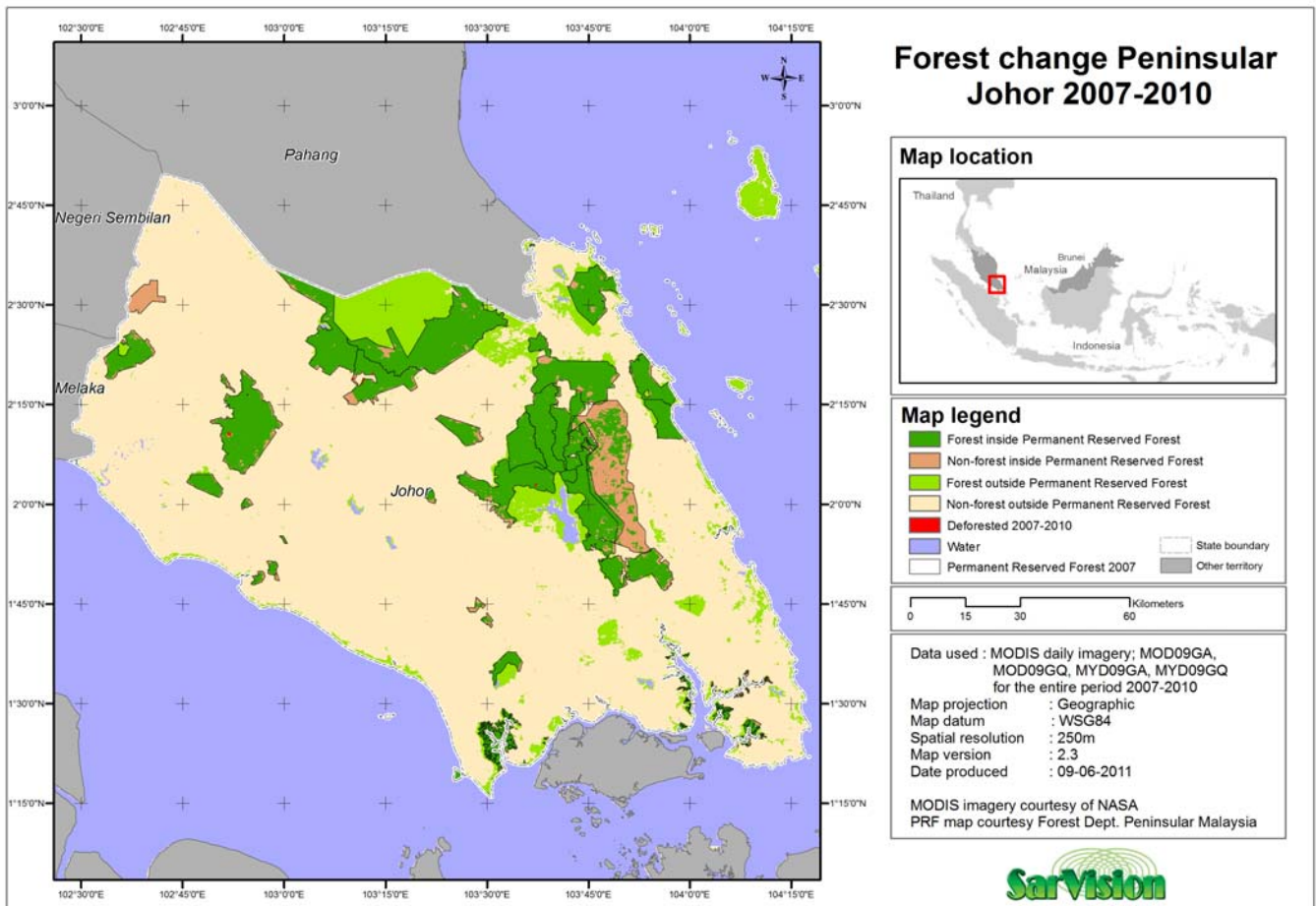
¹⁰ Sar Vision gebruikte voor het bepalen van ligging gecertificeerd gebied kaarten van het Forest Department (2007). Deze kaarten stonden destijds (nu niet meer) op site van MTCC. MTCC heeft deze zelfde kaarten nog op verzoek per mail van 26 mei 2010 toegezonden.

Het MTCS gecertificeerde areaal in Johor volgens de kaart van MTCC (pag. 30) en de satellietbeelden van Sar Vision (pag 31).

Overzicht bosgebieden in Johor. Alle gebieden worden als de Permanent Reserved Forests (PRF in Maleisisch Hutan Simpanan Kekal) weergegeven.

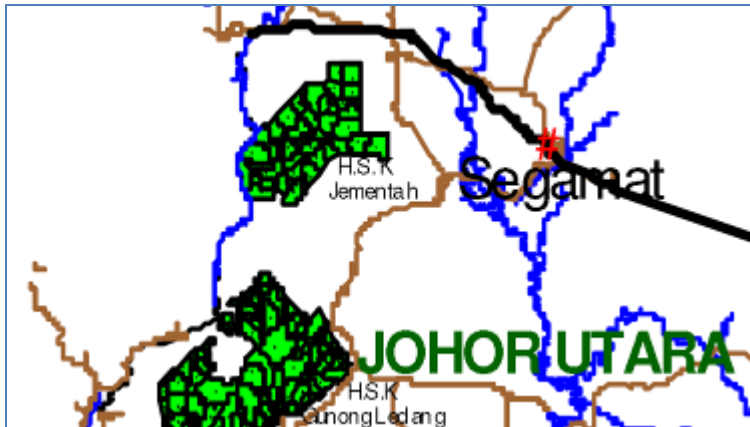
Bron: Forest Management Certification Report; Section A: Public Summary.
Document Nr: AD 36A-09. Client: Johor Forestry Department. SGS Malaysia. 1
February 2010. www.mtcc.com.my/public_summaries.asp

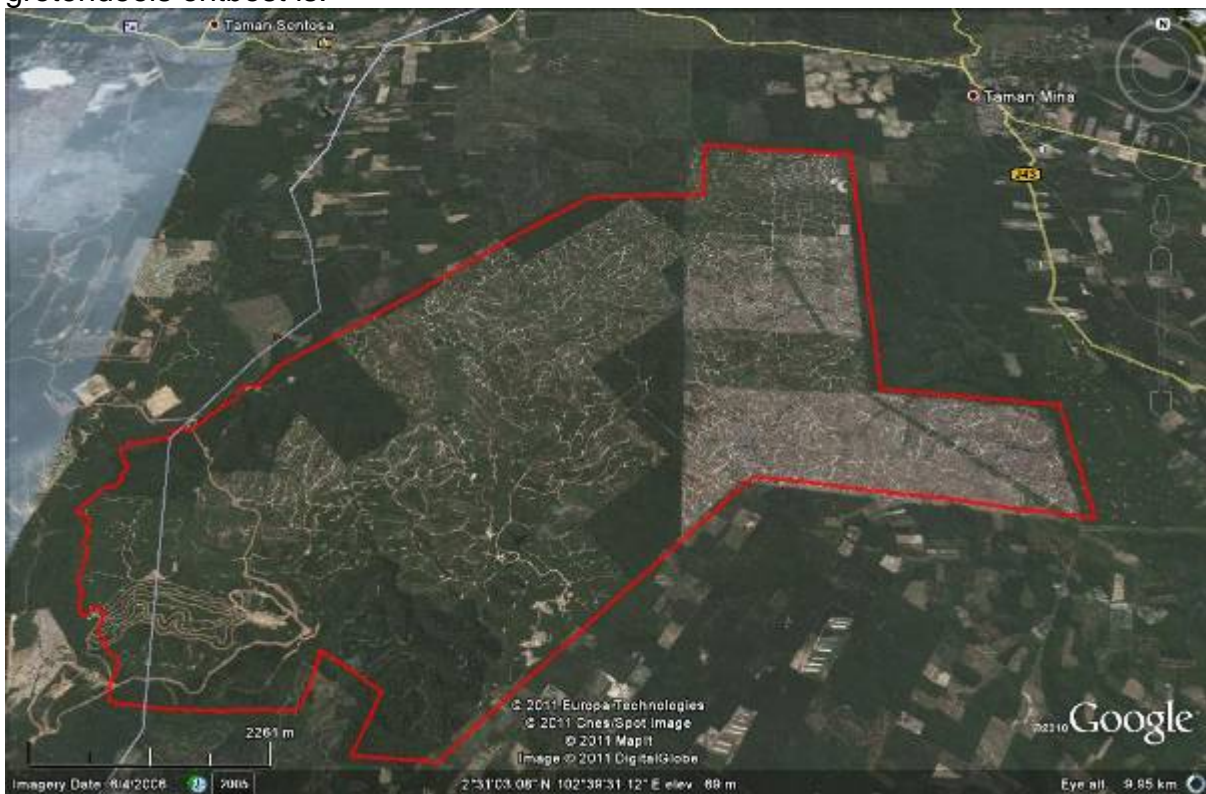
Disclaimer: This map product has partly been developed using data from sources outside SarVision B.V. Therefore, SarVision B.V. cannot accept any responsibility for any errors, omissions, or positional accuracy, and therefore, there are no warranties which accompany this map product. The user agrees to hold SarVision B.V. harmless from and against all damage, loss, or liability arising from any use of this map product. State boundaries are not authoritative, source: adapted from Global Administrative Areas GADM - version 0.9 (URL: <http://www.maplibrary.org/stacks/gadm/index.php>).

Illustratie: een concreet voorbeeld van ontbossing nader beschouwd: de Jementah Forest Reserve in Johor

Het bosgebied met de naam Jementah Forest Reserve bevindt zich helemaal in het noord-westen van Johor. Dit gebied staat op de MTCC kaart (zie hierboven pagina 3) aangegeven als *Hutan Darat* = *natural forest*.

Het volgende satellietbeeld laten zien dat het bosgebied Jementah in 2005 grotendeels ontbost is.

Jementah in 2005. Bron: Google Earth 25 August 2005.

Bijlage 3:

MTCS certificaat voor de deelstaat Negeri Sembilan

De deelstaten van het Maleisische schiereiland.

Bron: MyMalaysiaBooks.com

Beschikbare informatie over oppervlaktes: Negeri Sembilan

Source	Date	FMU in ha	PRF in ha	PRF without forest plantations, in ha	Certified area within PRF, in ha	Remarks
SGS Assessment report (MC&I(2001)) ¹	12-2003	171.697 ²	167.801	162.262	167.801	
SIRIM QAS Asses. report (MC&I(2002)) ³	09-2007	164.047	160.151	<i>Unclear</i> ⁴	160.151	NS-005 in report concludes that conversion took place, <i>not</i> in conformity with certificate
SIRIM QAS Cert. Summary (MC&I(2002)) ⁵	29-12-2009	156.680 ⁶	154.185	<i>Unclear</i> ⁷	154.185	only 105.277 qualifies as production forest ⁸
MTCC in beroep ⁹	03-12-10		157.058			
MTCC op website ¹⁰	Since 2010				154.185	
+++++	+++++	+++++		Actual forest in ha		
SAR Vision 2007			171.244 ¹¹	144.117		
SAR Vision 2010				139.503		

¹ SGS Malaysia. Public Summary of Assessment of Negeri Sembilan FMU for Forest Management Certification. December 2003. [http://www.mtcc.com.my/Negeri Sembilan - Public Summary-Final/PUBLIC_SUMMARY_OF_NEGERI_SEMBILAN_FMU-ASSESSMENT.pdf](http://www.mtcc.com.my/Negeri_Sembilan_Public_Summary-Final/PUBLIC_SUMMARY_OF_NEGERI_SEMBILAN_FMU-ASSESSMENT.pdf)

² Total forested area within FMU, balance 3.896 Stateland Forest

³ SIRIM QAS. Public Summary of Assessment of Negeri Sembilan FMU for Forest Management Certification against the Requirements of MC&I(2002). September 2007. [http://www.mtcc.com.my/public_summ_downloads/Microsoft Word - PUBLIC SUMMARY OF Negeri Sembilan FMU-ASSESSMENT.pdf](http://www.mtcc.com.my/public_summ_downloads/Microsoft_Word_-_PUBLIC_SUMMARY_OF_NEGERI_SEMBILAN_FMU-ASSESSMENT.pdf)

⁴ The 5,539 ha plantations (2003 assessment report) do not appear in this 2007 report. It is not clear whether the area(s) was (were) degazetted or just not mentioned.

⁵ SIRIM QAS International. Public Certification Summary Of Negeri Sembilan Forest Management Unit. Certificate No : FMC 002. 11 January 2010. http://www.mtcc.com.my/public_summ_downloads/public-summary-negerisembilan-fmu-11022010.pdf

⁶ MTCC website

⁷ See footnote 4

⁸ <http://www.sirim-gas.com.my/pdf/public-summary-negerisembilan-fmu-11022010.pdf> , page 5

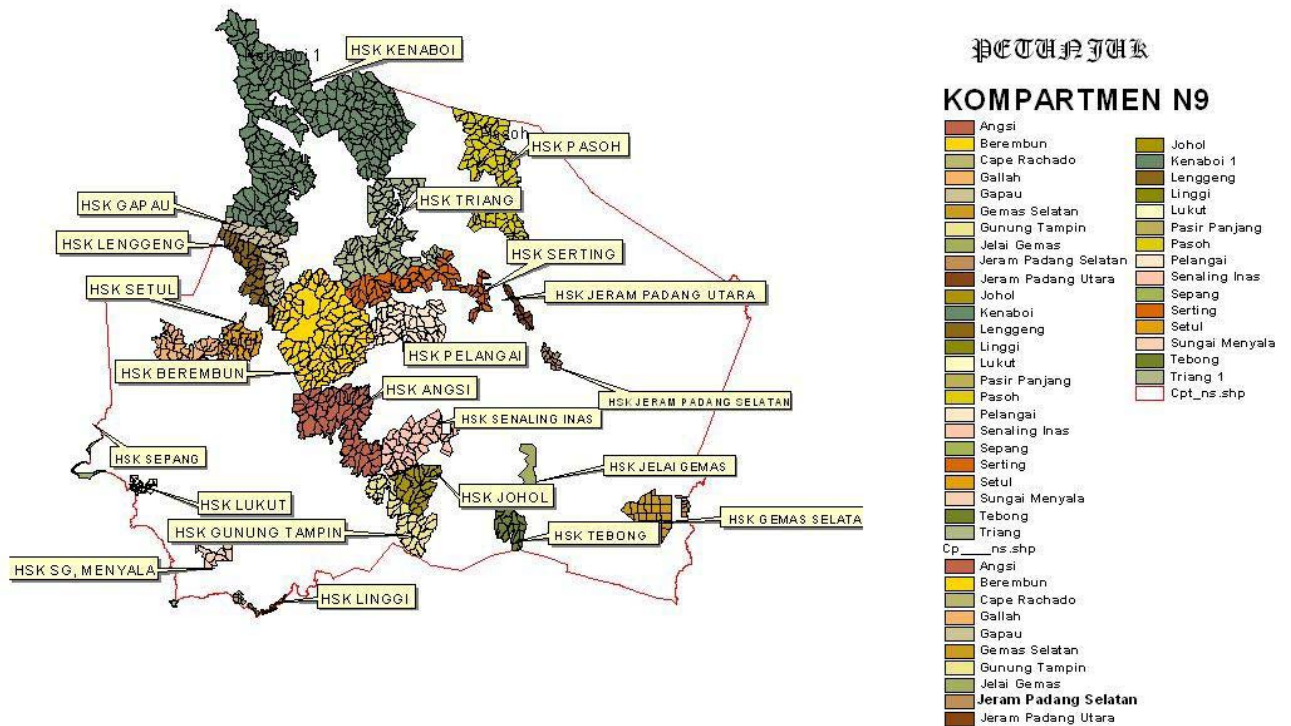
⁹ Appeal – TPAC Decision. MTCC, 03/12/2010. Page 10; table 1.

¹⁰ www.mtcc.com.my/mtcc_scheme_certs_holders%20-%20MC&I%282002%29.asp#pefc

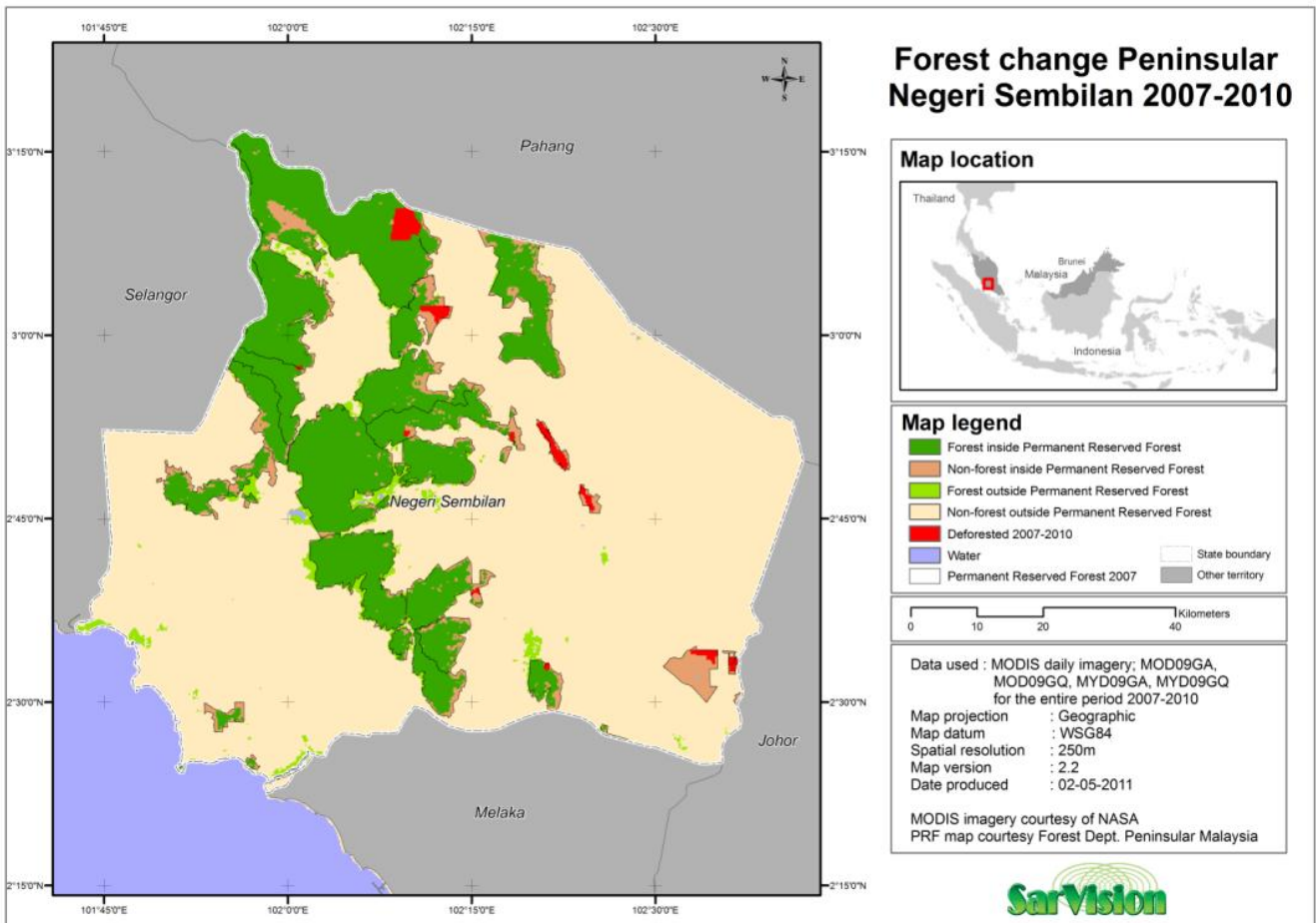
¹¹ Sar Vision gebruikte voor het bepalen van ligging gecertificeerd gebied kaarten van het Forest Department (2007). Deze kaarten stonden destijds (nu niet meer) op site van MTCC. MTCC heeft deze zelfde kaarten nog op verzoek per mail van 26 mei 2010 toegezonden.

Het MTCS gecertificeerde areaal in Negeri Sembilan volgens de kaart van MTCC (pag. 34) en de satellietbeelden van Sar Vision (pag 35).

PELAN HUTAN SIMPAN NEGERI SEMBILAN

Overzicht bosgebieden in Negeri Sembilan. Alle gebieden worden als de Permanent Reserved Forests (PRF in Maleisisch HSK) weergegeven. SIRIM QAS International. Public Certification Summary Of Negeri Sembilan Forest Management Unit. Certificate No : FMC 002. 11 January 2010. www.mtcc.com.my/public_summaries.asp

Disclaimer: This map product has partly been developed using data from sources outside SarVision B.V. Therefore, SarVision B.V. cannot accept any responsibility for any errors, omissions, or positional accuracy, and therefore, there are no warranties which accompany this map product. The user agrees to hold SarVision B.V. harmless from and against all damage, loss, or liability arising from any use of this map product. State boundaries are not authoritative, source: adapted from Global Administrative Areas GADM - version 0.9 (URL: <http://www.maplibrary.org/stacks/gadm/index.php>).

Illustratie: een concreet voorbeeld van ontbossing nader beschouwd: de Gemas Forest Reserve in Negeri Sembilan

Onderstaand het Gemas Selatan bosgebied in het zuidoosten van Negeri Sembilan.

Bron: Forestry Department 2007 en MTCC.

Het audit rapport van SIRIM QAS maakt geen melding van plantages binnen de PRFen laat dit bosgebied als Forest Reserve zien.¹²

In werkelijkheid is het Gemas South Forest Reserve tussen 2000 en 2006 omgezet in plantages.

Bron: Landsat 7, 8 juli 2000

¹² SIRIM QAS, January 2010. PUBLIC CERTIFICATION SUMMARY OF NEGERI SEMBILAN FOREST MANAGEMENT UNIT. Certificate No: FMC 002. Date of Public Summary: 11 January 2010.

Bron: Landsat 5, 3 september 2006.

Bijlage 4:

MTCS certificaat voor de deelstaat Kelantan

De deelstaten van het Maleisische schiereiland.

Bron: MyMalaysiaBooks.com

Beschikbare informatie over oppervlaktes: Kelantan

Source	Date	FMU in ha	PRF in ha	PRF without forest plantations, in ha	Certified area within PRF, in ha	Remarks
SIRIM QAS Ass. report (MC&I(2001)) ¹	03-2004	894.271 ²	629.687	629.687	629.687	The report does not mention plantations or conversion.
SIRIM QAS Ass. report (MC&I(2002)) ³	02-2008	894.271	629.687	629.687	629.687	The report does not mention plantations or conversion, and states that 409.073 (65%) is production forest.
MTCC in hoger beroep ⁴	03-12-10		623.849			
MTCC op website ⁵	Before 09-02-2011				623.849	
SIRIM QAS Cert. decision (MC&I(2002)) ⁶	09-02-11				424.497	
MTCC op website	After 09-02-2011				424.497	
+++++	+++++	+++++		Actual forest in ha	+++++	+++++
SAR Vision 2007			567.280 ⁷	482.718		
SAR Vision 2010				460.451		

¹ SIRIM QAS. Public Summary of Assessment of Kelantan FMU for Forest Management Certification. March 2004. <http://www.mtcc.com.my/Kelantan - Public Summary - Final/PUBLIC SUMMARY OF KELANTAN FMU-ASSESSMENT.pdf>

² Total forested area in FMU

³ SIRIM QAS. Public Summary of Assessment of Kelantan FMU for Forest Management Certification against the Requirements of MC&I(2002). February 2008. [http://www.mtcc.com.my/public_summ_downloads/Public_summary_for_Kelantan_FM_u_assessment_-_MC&I\(2002\).pdf](http://www.mtcc.com.my/public_summ_downloads/Public_summary_for_Kelantan_FM_u_assessment_-_MC&I(2002).pdf)

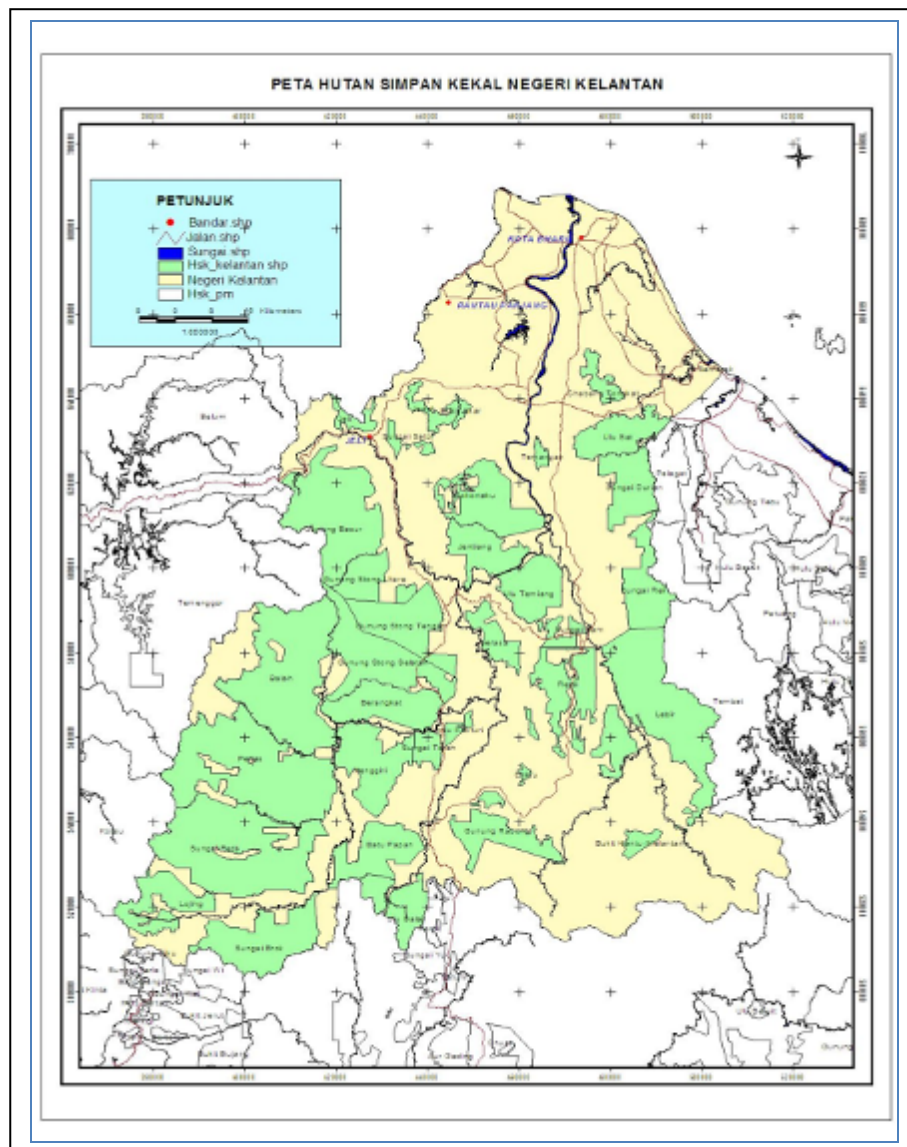
⁴ Appeal – TPAC Decision. MTCC, 03/12/2010. Page 10; table 1.

⁵ www.mtcc.com.my/mttc_scheme_certs_holders%20-%20MC&I%282002%29.asp#pefc

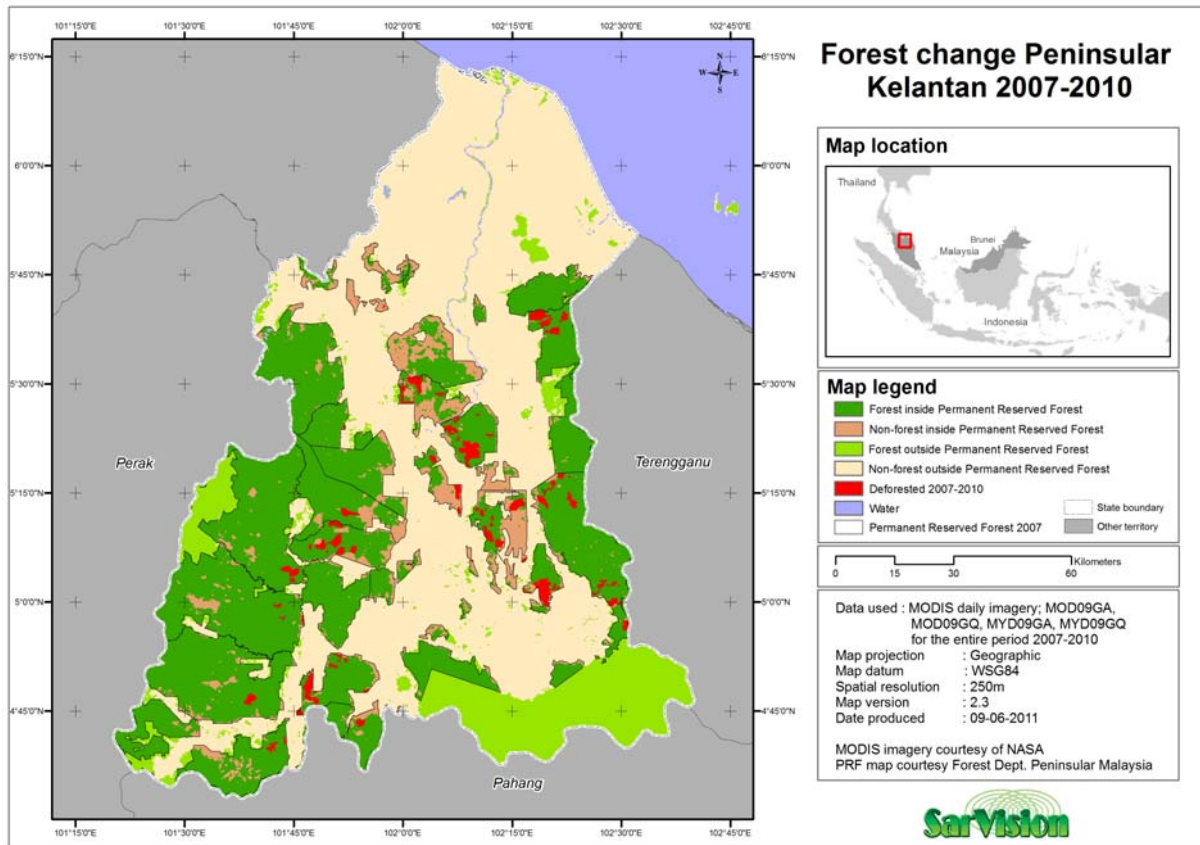
⁶ No report available (last checked on 20 May 2011). MTCC communicates SIRIM QAS' certification decision on its website. Certificate no. FMC 005. Issuance Date: 9 February 2011. www.mtcc.com.my/mttc_scheme_certs_holders%20-%20MC&I%282002%29.asp#pefc

⁷ Sar Vision gebruikte voor het bepalen van ligging gecertificeerd gebied kaarten van het Forest Department (2007). Deze kaarten stonden destijds (nu niet meer) op site van MTCC. MTCC heeft deze zelfde kaarten nog op verzoek per mail van 26 mei 2010 toegezonden.

Het MTCS gecertificeerde areaal in Kelantan volgens de kaart van MTCC (pag. 42) en de satellietbeelden van Sar Vision (pag 43).

Het permanente bosareaal in Kelantan. Bron: Peninsular Malaysia Forestry Department. Volgens MTCC is de kaart in 2007 opgesteld. De kaart laat zien welk bos in 2008 door SIRIM QAS was gecertificeerd als duurzaam beheerd onder de MC&I 2002 standaard. Dezelfde kaart wordt anno 2011 door MTCC verspreid in het kader van de recente MC&I 2002 certificering.

Disclaimer: This map product has partly been developed using data from sources outside SarVision B.V. Therefore, SarVision B.V. cannot accept any responsibility for any errors, omissions, or positional accuracy, and therefore, there are no warranties which accompany this map product. The user agrees to hold SarVision B.V. harmless from and against all damage, loss, or liability arising from any use of this map product. State boundaries are not authoritative, source: adapted from Global Administrative Areas GADM - version 0.9 (URL: <http://www.maplibrary.org/stacks/gadm/index.php>).

10 juni 2011
MTCC, Conversie en Inheemse Volken

Notitie
van

Greenpeace Nederland
Stichting Nederlands Centrum voor Inheemse Volken
ICCO
Vereniging Milieudefensie
Wereld Natuur Fonds